

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій
Кафедра української філології та журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

Кирилюк О. Л.

«03» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія філологічних досліджень
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: **Третій – доктор філософії (PhD)**

Галузь знань: **03 Гуманітарні науки**

Наукова спеціальність: **035 Філологія**

Освітня програма: **Філологія (українська мова та література)**

Форма навчання: Денна

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Методологія філологічних досліджень*» розроблена на основі освітньо-наукової програми Філологія (українська мова та література), навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня *доктор філософії* за спеціальністю 035 Філологія

Розробник: Михида Сергій Павлович, доктор філологічних наук, професор

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
української філології та журналістики

Протокол від «03» серпня 2023 року № 1.

Завідувач кафедри

(підпись)

Кирилюк О.Л.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «*Методологія філологічних досліджень*» для здобувачів третього (освітньо-наукового) наукового рівня спеціальності 035 Філологія. ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2023.

© Михида С. П., 2023 рік

© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: <i>035 Філологія</i> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		1-ий	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітня програма: <i>Філологія (українська мова і література)</i> (шифр і назва)	Семестр	
		2-ий	
	Рівень вищої освіти: <i>Третій (науковий)</i>	Лекції	
		14 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		Екзамен	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування в аспірантів методологічної та наукової культури, засвоєння компетентностей, які уможливлюють проведення філологічних досліджень.

Завдання:

- окреслити предмет і завдання методології філологічних досліджень;
- ознайомити з історією становлення основних напрямів філологічних досліджень і типологією методів наукового дослідження;
- сприяти засвоєнню аспірантами теоретичних основ традиційних і новітніх методологій філологічних досліджень;

- створити умови для вироблення навичок ефективного вибору і застосування методів, принципів і прийомів філологічних досліджень у науковій практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

загальні	фахові
ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 02. Знання стандартів сучасної науково-дослідницької діяльності, вимог, необхідних для втілення наукового дослідження та опублікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність; ЗК 04. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні; ЗК 05. Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел; ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), обґрутувати власні оригінальні концепції; ЗК 07. Здатність писати, розмовляти іноземною мовою, представляти результати власних оригінальних досліджень у різних жанрових формах (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо); ЗК 08. Здатність рецензувати публікації (наукові статті, монографії, підручники, посібники тощо) та презентації (виступи на конференціях, наукових семінарах та ін. фахових заходах), а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію; ЗК 09. Дотримуватись норм наукової етики щодо здійснення наукової	ФК 1. Уміння аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій. ФК 8. Здатність в умовах методологічного плюралізму в сучасній філології обирати оптимальну методологічну стратегію для самостійного вирішення науково-дослідних завдань у сфері професійної діяльності.

діяльності та проведення власного наукового дослідження.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

- **ПРН 1.** Знати основні класичні й новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації та найвагоміші сучасні досягнення. Розуміти, характеризувати, аналізувати, порівнювати, класифікувати й критично оцінювати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві.
- **ПРН 2.** Знати стандарти сучасної науково-дослідницької діяльності, вимоги, потрібні для втілення наукового дослідження та його опублікування.
- **ПРН 4.** Обґрутувати вибір адекватної методології для предмету філологічного дослідження, запроваджувати актуальні методи наукових досліджень для розв'язання визначеного кола проблем і завдань у галузі літературознавства/мовознавства.
- **ПРН 5.** Проектувати та здійснювати наукове теоретичне і прикладне дослідження в конкретній філологічній галузі. Генерувати нові креативні ідеї та власні оригінальні концепції.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія філологічних досліджень

1. Методологічні основи наукового пізнання. Поняття про методологію наукового дослідження. Типологія методів.
2. Жанровий дискурс наукових досліджень. Методика. Оформлення. Апробація. Академічна добросередньоть.
3. Парадигма мовознавчих досліджень.
4. Компаративістика у мовознавстві (порівняльно-історичний метод, зіставне, типологійне, генетичне дослідження мов)
5. Соціолінгвістика й психолінгвістика: дискурс та методи.
6. Поетики.
7. Психологія і літературознавство.
8. Текстоспрямовані підходи. Формалізм. Структурализм. Постструктуралізм.

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Методологічні основи наукового пізнання. Поняття про методологію наукового дослідження. Типологія методів.	4	2	2			6						
Жанровий дискурс наукових досліджень. Методика. Оформлення. Апробація. Академічна добросердечність.	4	2	2			8						
Парадигма мовознавчих досліджень.	4	2	2			6						
Компаративістика у мовознавстві (порівняльно-історичний метод, зіставне, типологійне, генетичне дослідження мов)	4	2	2			8						
Соціолінгвістика психолінгвістика: дискурс та методи.	4	2	2			6						
Поетики.	4	2	2			4						
Психологія і літературознавство.	4	2	2			6						
Текстоспрямовані підходи. Формалізм. Структурализм. Постструктуралізм.	2		2			6						
Усього годин	80	14	16			50						
ІНДЗ												
ІНДЗ	10		-	-		10			-	-	-	

Усього годин	90	14	16			60					

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічні основи наукового пізнання. Поняття про методологію наукового дослідження. Типологія методів.	2
2	Жанровий дискурс наукових досліджень. Методика. Оформлення. Апробація. Академічна добросередньоть.	2
3	Парадигма мовознавчих досліджень.	2
4	Компаративістика у мовознавстві (порівняльно-історичний метод, зіставне, типологічне, генетичне дослідження мов)	2
5	Соціолінгвістика та психолінгвістика: дискурс та методи.	2
6	Поетики.	2
7	Психологія і літературознавство.	2
8	Текстоспрямовані підходи. Формалізм. Структурализм. Постструктуралізм.	2
	Разом	16

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічні засади наукового дослідження: впровадження теорії у практику. Огляд основних типів методів дослідження та їхня роль у науковій роботі.	2
2	Жанрове розмаїття наукових досліджень: вимоги до структури та оформлення. Огляд різних способів апробації (конференції, семінари, публікації). Етичні аспекти наукової роботи, принципи академічної добросередньоть в науковому товаристві	2
3	Застосування компаративних методів у мовознавчих дослідженнях.	2
4	Практика соціолінгвістичних та психолінгвістичних наукових розвідок.	2

5	Психологія і літературознавство. Психопоетика: концепти, засади і принципи. Практичне моделювання психосвіту творчої особистості.	2
6	Формоспрямоване літературознавство: огляд основних підходів до вивчення тексту. Порівняння провідних концепцій формалізму, структуралізму та постструктуралізму	2
7	Методологія власної дисертації. Наближення.	2
	Разом	14

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Проект «Методологія власного дослідження»

1. Провести аналіз сучасних методологічних підходів у вибраній галузі наукового дослідження.
2. Розглянути та оцінити основні теоретичні моделі, що застосовуються в дослідженнях, близьких за тематикою до вашої роботи.
3. Вивчити та проаналізувати дисертації чи наукові роботи, що мають схожий або споріднений об'єкт дослідження, з метою виявлення прийнятих методологічних підходів та їх ефективності.
4. Систематизувати та оцінити методи та інструменти, що використовуються для збору та обробки наукової інформації в контексті вашого дослідження.
5. Розробити методичний план дослідження, включаючи опис критеріїв оцінки результатів, з урахуванням особливостей обраної теми та методології.
6. Презентувати готовий проект на підсумковому практичному занятті.

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Методологія філологічних досліджень» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп’ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- семінари;
- проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учебного матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.*

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформувати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.*

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Які концептуальні засади та основні принципи характерні для наукових досліджень у сфері філології?
2. Які можна визначити основні парадигми сучасних філологічних досліджень?
3. Охарактеризуйте основні параметри жанрового дискурсу наукових досліджень та їхній вплив на оформлення й апробацію наукових праць?
4. Які підходи до тлумачення та аналізу літературного процесу переважають у філології? Дайте визначення поняття «поетика».
5. Як літературознавча герменевтика впливає на розуміння та інтерпретацію літературних текстів?
6. Укажіть основні принципи психологоспрямованого літературознавства. Розкрийте поняття «психопоетики» та її провідні засади як науки.
7. Як основні концепції та характеристики формалізму, структуралізму та постструктуралізму проявляються в філологічних дослідженнях?
8. Запропонуйте методичні підходи проведення дисертаційних досліджень у філологічній науці?
9. Які принципи наукових досліджень визначають розробку власних наукових праць?
10. Як впливає парадигма дослідження на визначення методологічних перспектив у сфері філології?
11. Опишіть етапи формування методології дисертації філологічного спрямування.

12. Які еволюційні тенденції у літературознавстві відображають динаміку та парадигми філологічного дискурсу?
13. Які основні підходи до вивчення внутрішніх механізмів літературного твору на основі психологічних концепцій?
14. Які методологічні стратегії адаптуються для впровадження новітніх технологій у філологічні дослідження?
15. Які взаємозв'язки між методологією досліджень та актуальними філологічними проблемами в сучасному науковому середовищі?
16. Яким чином порівняльно-історичний метод використовується у мовознавстві?
17. Які основні принципи зіставного дослідження мов?
18. Як типологійне дослідження допомагає розкрити спільні риси та відмінності між різними мовами?
19. Які підходи використовуються у генетичному дослідженні мов?
20. Що таке соціолінгвістика та як вона вивчає мову у соціокультурному контексті?
21. Які методи дослідження використовуються в соціолінгвістиці для аналізу вживання мови в різних соціальних групах?
22. Як психолінгвістика досліжує психологічні аспекти мови та мовлення?

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота									Екзамен	Сума		
Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6	Пр7	Пр8	Контрольна робота	ІНДЗ	Разом	Макс. - 40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	10	10	60		

Пр1, Пр2 ... Пр8 – практичні заняття.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89	добре	
74-81		зараховано
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНЯ

5.1. Рекомендована література

1. Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму : монографія. Київ : Факт, 2003. 320 с.
2. Арістотель. Поетика. Пер. зі старогрецької Б. Тена. Київ : «Мистецтво». 1967. 142 с.
3. Астрахан Н. І. Герменевтична теорія Фрідріха Даніеля Ернста Шляермахера в контексті сучасних концепцій інтерпретації літературного твору. *Вісник Львівського університету. Серія : Іноземні мови.* 2012. Вип. 20(1). С. 3-10.
4. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. Київ : Смолоскип, 2008. 360 с.
5. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підруч. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
6. Грицик Л. В. Українська компаративістика: концептуальні проекції. Донецьк : Юго-Восток, 2010. 297 с.
7. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : статті та есеї. Київ : Грані-Т, 2013. 548 с.
8. Гадамер Г.-Г. Істина і метод : пер. з нім.; у 2-х т. Т. I : Герменевтика I : Основи філософ. герменевтики. Київ : Юніверс, 2000. 464 с.
9. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство. Київ : «Академвидав», 2003. 392 с.
10. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсеєв. 3-е вид., перероб. і допов. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
11. Ковтюх С. Л., Кирилюк О. Л., Андреєва Т. В. Культура наукової мови : навчальний посібник. Кіровоград, 2011. 148 с. (Друкується за рішенням методичної ради Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (протокол № 1 від 22 вересня 2011 року)).
12. Козлик І. В. Методологія літературознавства як актуальна проблема. Стаття друга. *Зарубіж. літ. в навч. закл.* К., 2004. № 1. С. 57–58.
13. Література. Теорія. Методологія. / упор. і наук. ред. Д. Уліцької. 2-ге вид. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с.
14. Михіда С. П. Психопоетика українського модерну : проблема реконструкції особистості письменника. Кіровоград : «Поліграф- Терція», 2012. 352 с.
15. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К. : Вид. дім “Києво-Могилян. акад.”, 2006. 347 с.
16. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учебової літератури, 2010. 352 с.

17. Павличко С. Теорія літератури. Київ: Основи, 2002. 679 с.
18. Партико З. В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації : навчальний посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Ліра-К, 2017. 231 с.
19. Потебня О. Естетика і поетика слова : збірник. Київ: Мистецтво, 1985. 301 с
20. Про вищу освіту : закон України. К.: Парламентське вид-во, 2006. 64 с.
21. Прокопович Ф. Філософські твори в трьох томах. К., 1979. Т. 1. 512 с.
22. Психологія мовлення і психолінгвістика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М., Харченко Н.В.; За заг. ред. Л.О.Калмикової. Київ : ПереяславХмельницький педагогічний інститут, в-во “Фенікс”, 2008. 245 с.
23. Сінченко О. Постколоніальні дослідження: український вимір. Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2014. № 3. С. 74–80.
24. Слово. Знак. Дискурс : антол. світ. літ.-крит. думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис. 1996. 633 с.
25. Солімар Л. Як писати наукові статті. Морфологія. 2009. Том III. № 1. С. 86–87.
26. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.
27. Фащенко В. У глибинах людського буття : літературознавчі студії. Одеса : Маяк, 2005. 640 с.
28. Фізер І. Психолінгвістична теорія літератури Олександра Потебні. Метакритичні дослідження. К. 1993.
29. Франко І. Із секретів поетичної творчості. Краса і секрети творчості. К. : Мистецтво, 1980. С. 349–360.
30. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза : постмодерний період : навч. посіб. Київ: Академія, 2008. 247 с.
31. Шумарова Н. П. Соціолінгвістика : навчальний посібник. Київ : Видавничополіграфічний центр «Київський університет», 2015. 157 с.
32. Яхонтова Т. В. Жанри первинної наукової комунікації: сучасні тенденції розвитку. Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. 2014. № 2. С. 135–140.

5.2. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія філологічних досліджень» для здобувачів третього наукового рівня спеціальності 035 Філологія. ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022, 14 с.
2. Навчально-методичний комплекс з курсу, який вміщує:
 - лекції;
 - методичні матеріали до практичних занять;
 - завдання для самостійної роботи студентів;

- контрольні завдання (тести) до практичних занять;

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. ДСТУ 3017:2015 “Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять”. Київ : ДП “УкрНДНЦ”, 2016. 38 с. URL : https://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3017_2015.pdf
2. Методологія філологічних досліджень. Google Clasroom. URL : <https://classroom.google.com/u/0/c/NTg3OTA3MzAxNzE3?hl=ru>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної добросігності формується на основі дотримання принципів академічної добросігності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну добросігність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченогою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

1.